

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petif-vrste po 6 kr., če se oznanilo jederkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnistvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. vse administrativne stvari.

Nujno delo.

Naša narodna borba je pred vsem borba za slovensko šolo, v prvej vrsti za ljudsko šolo. Odkar je uvedena občna šolska dolžnost, je šola jako važen faktor glede napredka in obstanka narodnosti. Narod, ki ima dobre ljudske šole z maternim jezikom, neina se bati potujčenja. Vsaj se mladini že v šoli uceplja narodna zavednost, v šoli uči se ljubiti materni jezik, domačo knjigo. Drugače pa je, kjer se že v ljudskih šolah usiljuje le tujsčina, ali je deloma, morda pa tudi povsem učni predmet. Tu se otroci ne nauče ljubiti jezika maternega, temveč navadijo se ceniti tujsčino. Taka šola je najboljše izgojišče za renegate in narodne mlačneže.

Zaradi tega se vsi slovenski rodoljubi od začetka slovenskega gibanja potegujejo za slovensko šolo. V mnogih govorih so jo zagovarjali narodni zastopniki v raznih zastopih. Za slovensko narodno šolo sklepale so se že peticije in resolucije. Vse dosedanje prizadevanje pa še ni imelo povsod zaželjenega sadu. Po slovenskem Koroškem so še skoro jedino nemške učilnice, po Istri pa italijanske. Pa tudi na Kranjskem in Štajerskem še ni povsod tako, kakor bi moralo biti. Baš v tem oziru je še mnogo dela, zlasti ob mejah slovenske domovine, kjer je narodnost naša v največji nevarnosti. Mnogo stori v tem oziru družba „sv. Cirila in Metoda“, toda ta družba že zaradi preslabih gmotnih sredstev ne more odvrniti vseh nevarnostij, temmanj, ker jej nasprotuje nemški „Schulverein“, ki je v gmotnem oziru mnogo silnejši, ki dobiva pomoč tudi iz inozemstva, in pa društvo „Pro Patria“, katero s svojim delovanjem italijanči šole in s tem dela za Irredento. Naša družba sv. Cirila in Metoda pa od nikoder drugod ne dobiva podpore. Mnogo se je že govorilo o ruskem kotalečem se rublju, toda mi Slovenci dosedaj še nismo čutili njegovega blagoslova.

Seveda bi bila dolžnost vlade same, da nam da slovenske ljudske in srednje šole. Saj jih nam zagotavlja ustava in po ustavi se bi morala ravnati vsaka vlada in njeni organi bodi že vzeta iz katere koli stranke. Res bi moralo biti tako, pa Slovence je že skušnja izučila, da takrat, kadar gre za naše narodne pravice, vlade nič prav strogo ne tolmačijo

državnih osnovnih zakonov. Vedno se še najde kak izgovor, da se le našemu jeziku ne odkaže v šoli mesto, kakeršno mu gre. Pri tem pa zna vlada že tako urediti svoje delovanje, da jej prav ne moremo do živga. Naš upliv v državnem zboru pa tudi ni takšen, da bi pred nami ministri imeli poseben respekt. Morda je nekoliko krivda tudi naših poslancev, da se na nje tako malo ozirajo, pa o tem ne bomo govorili danes. Toliko je gotovo, da Slovenci nemamo od vlade dosti pričakovati bodi na krmilu Taaffe ali kdo drugi. Da bi se odnošaji v kratkem tako zasukali, da pridejo na krmilo možje, ki bodo zmatrali za svojo glavno nalogo, gledati, da se tudi nam Slovanom v narodnem oziru ne bode godila krivica, tega ne pričakujemo. Kake nade so se stavile v Taaffejevo ministerstvo, ko je prišlo na krmilo, in kaj vse se je pričakovalo še od grofa Schönborna, ko je postal pravosodni minister, a danes pa že položaj treznejše sodimo in vsi spoznavamo, da z vladne mize nam ne bodo metali mastnih kosov.

Še manj nego od vlade je pričakovati Slovincem od nekaterih deželnih zastopov in deželnih odborov. Razen na Kranjskem nemamo nikjer Slovinci večine v deželnem zboru. Pa še na Kranjskem se deželni zbor ne upa prav postaviti na noge. Zavladala je mej deželnimi zastopniki neka zpravljalivost in prijenljivost, zato od deželnega zbora nemamo v tem oziru Bog vedi kaj pričakovati.

Poleg tega pa tudi deželni zbor dosti storiti ne more. Sicer nam pa na Kranjskem ne preti posebna nevarnost.

Goriški deželni zastop se je bil sicer prav moški postavil na noge, ko se je hotela uvesti nemščina kot obligatni pouk v ljudske šole. Vsi poslanci brez razločka so ugovarjali tacemu rušenju osnovnih pravic. Na Goriškem pa Slovincem ne preti glavna nevarnost od nemščine, temveč od laščine. Proti laščini bi se pa naši poslanci tako odločno morda ne uprli, pa bi tudi njih glas se ne poslušal, ker je polovica deželnega zbora laška in so tudi nekateri slovenski poslanci, zlasti oni mogočni gospod iz Bolca, malo nezanesljivi. Tako da od Goriškega deželnega zbora bi tudi ne mogli pričakovati, da bi se posebno odločno potegnil za nas.

Mnogo neugodnejše so pa razmere za Slovence v Istri, Korotanu in Štajerske. Deželni zastopi so v rokah naših najhujših nasprotnikov. Saj je baš štajerski deželni zbor s svojim potegovanjem za nemščino dosegel oni zloglasni ukaz deželnega šolskega sveta, s katerim so se hotele ponemčiti vse večrazrednice. Deželni zbori teh dežel gotovo ne zamude nobene prilike, kadar treba nam vreči kako poleno pod noge. Kaj je pa torej storiti nam Slovincem, če ne najdemo pomoči niti pri vladi niti pri deželnih zastopih.

Obupati ni nam nikakor treba. Državno sodišče je že večkrat pokazalo, da ga je volja pripomoči ustavi do veljave. Razne odločbe tega sodišča že za prejšnjih in za sedanje vlade so se glasile tudi za nas Slovence ugodno in pravično. Treba je torej le, da take stvari spravimo pred to sodišče, ako drugje ne najdemo pravice. To je pa le mogoče, če občine, ki šole vzdržujejo, store dolžnost svojo. Dogodki na Spodnjem Štajerskem so nas poučili, da občinski odbori marsikedar lahko več storé glede šol, nego naši deželni in državni poslanci.

Zaradi tega je pa treba delati na to, da slovenske občine po vseh pokrajinah začno boj proti nemški oziroma italijanski šoli. To je tembolj potrebno, ker se višje oblasti baš na občine rade sklicujejo, če naši poslanci zahtevajo slovensko šolo. Hitro slišimo ugovor, da teženje po slovenskih šolah ni utemeljeno, ker sicer bi zanje prosile občine. Spominjamo se, da so v poslednjem zasedanju deželnega zbora kranjskega slišali z vladne klopi odgovor, da sta proti pouku nemščine na večrazrednicah izrekli se le dve občini, da tudi tu velja pravilo, „kjer ni tožnika, tudi ni sodnika“.

Posebno pa morajo naši rodoljubi v onih pokrajinah, kjer je narodnost v nevarnosti, delati na to, da dobimo slovenske občinske zastope, ki so baš v teh deželah za nas večje važnosti, nego kak mandat v deželnem zboru, kjer naš zastopnik itak nič opraviti ne more. Uspehi, ki so jih dosegli koroški Slovenci pri volitvah za deželni zbor, naj služijo marljivim koroškim rodoljubom v spodbudo, da delujejo ustrajno na to, da dobimo slovenske občinske zastope. Zasluga Celovških rodoljubov je,

LISTEK.

Silhuete z nabora.

(Češki spisala Gabrijele Preissová.)

(Dalje.)

Hlupalovski šel je danes jedini sin drugič na nabor, in uboga starka videla bi nerada, da bi bil vojak. Doma bi ne bila mogla prestat, zato prosila je Rosenfeldko, da bi se peljala z njo, kajti do mesta bilo je za njo predaleč.

Jedva je Miša uzrl mater, skočil je k njej. Ostali mladenči so se tudi vrnili, in tako prišli so vsi do gostilne. Mej tem skrbela je židovka za starko Hlupalovko.

„Pojdite mamica Hlupalova, pojdite z nami v gostilno! Dam vam naliti čašico rozolije in rožiček kruha. Bom že plačala, ne bojte se!“ A starka zahvalila jo je lepo:

„Izvolite le sami ustopiti; jaz ostanem tu pri uhodu in si ogledam raje mladenče...“

„Ta Rosenfeldka ima dobro srce“, rekel je jejen iz Bojančiških mladcev, ko je židovka poravnala si na glavi obledeli klobuk, ki jej je zlezal mej vožnjo na tilnik, odšla v gostilno. „Zvedav

sem, ako bodo njenega Jako tudi vzeli. Ej to bi tarnala...“

„Kakor vsaka mati“, odgovoril je Miha Hlupal, kateremu je najedenkrat postalo tesno. Še pred trenotkom se je veselil, a sedaj, ko je videl potrto mamico, prešlo mu je vse veselje do norčevanja.

Miha bil je hlapec pri nekem seljaku in pritrgal si je boljši grizljaj prihranjen vse materi. Ona imela je sicer svoje bivališče, malo kočico, a z delom se ni mogla več preživiti. Prela je in čistila kureticam perje; a da bi ta skromni zaslužek trpel le vse leto!

Bojančiški župan sklical je prihitevši iz krčme brzo mladenče:

„Ali ste vsi tu? Sedaj pridejo naše številke; pojdite z mano v predsobo, da boste na klic pripravljeni. Moj sin pojde prvi, ima številko štirideset; kdo ima jednoinštirideset?“

„Jaz“, oglasil se je mesarjev Pavel.

„Tedad prideš ravno za Cirilom, idite torej!“

Mladenčič gnetli so se iz krčme do predsobe, kjer so se klicali novaki. Uboga židovka z njimi držeč svojega sina za roko, kakor bi se bala zanj.

Starka Hlupalova ostala je za trenotek sama pri uhodu v krčmo. Stopila je nekoliko korakov

na dvorišče in gledala lepe kure, mej katerimi se je ošabno sukal nenavadno velik petelin. Tudi kopica ljubeznjivih pišk gnetla se je okrog koklje, a vse to se ej zdelo stari Hlupalovski kakor v sanjah. Migalo in migalo je vse, a razpoznavati se ni dalo, kajti starka gledala je s solznim očesom.

„Mamica!“ kliče za njo znan drag glas. „Niti županovega studenta niti mesarjevega Pavla neso vzeli! Sedaj kličejo številko štirinštirideset, jaz imam šestinštirideset, torej moram iti.“

Mladeneč se je silil, da bi bil videti ravno dušen, a goljufalo ga je. Obledel je v obraz in po vsem telesi prešinil ga je mraz. Ker mati ničesar ni odgovorila nežno upirajoč oči vanj, obrnil se je Miha raje.

„Idi sem, da te še prekrižam,“ zadržala ga je starka.

Pristopil je k njej, in matka blagoslovljala ga je s tresočo roko:

„V imenu Boga Očeta in Sina in svetega Duha amen. Pojdi torej —“ in cela postava starkina zatrepetala je v nekaki tesni slutnji.

Miha izginil je v dverih krčme. Često čujejo se iz krčme ali z ulice vrisk in glasovi glasnega govora, a Hlupalovka ne sliši ničesar. Pri vratih

da se je vzbudil Korotan, ki je že veljal za čisto nemško pokrajino, a sedaj naj skrbe, da se dobimo slovenske občinske zastope, ker sicer bi utegnili vse njih dosedanje delovanje biti brez pravega uspeha.

Mi vemo, da jo ta naloga jako težavna, a z ustrajnostjo se vendar dā izvršiti. Le pogledimo kake vesele uspehe dosegli so v tem oziru Slovani v Istri. Celo v taci občinah, kjer pri ljudskem popisovanju niti Slovanov videli niso, zmagali so Slovani pri volitvah v občinske zastope. Jednako bode tudi na Koroškem.

Naši nasprotniki dobro poznajo, kako važne so občine in kaka nevarnost jim preti, če izgube občinske zastope. Zategadel je bila toliko agitacija po koroških občinah proti slovenski šoli. Baš to počenjanje nasprotnikov naših naj bode nam v spodbudo, da tudi vso pozornost obračamo občinskim zastopom. Kajti še le tedaj je zagotovljen naš obstanek, če bodo po vsem Slovenskem občinski zastopi v rokah odločnih narodnjakov.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 20. decembra.

Predvčeraj je vsprejel državni zbor tudi pogodbo s Švico. Debata o tej zadevi je živahnjša, nego bi bili pričakovali, več govornikov je očitano vladi, da se ni dovolj ozirala na avstrijske interese pri sklepanju te pogodbe. Tudi poslanec krnjskega veleposestva, baron Schwegel, ki je izveden v taci zadevah, je grajal nekatere določbe v pogodbi. Ker je Švica zaradi velicega prometa tujcev, kateri jej donaja na leto nad 15 milijonov dohodka, glede mnogih produktov navezana na Avstrijo, bi bila vlada v marsičem več dosegla. Nova pogodba je neugodnejša za obrtnijo in kmetijstvo, nego je bila prejšnja. Avstrija je Švici mnogo odjenjala zlasti glede uvažanja sira, Švica pa Avstriji nič.

Deželni zbor štajerski snide se dne 27. decembra in bode zboroval mej državnoborskiimi počitnicami. Letos bodo zborovali torej mej božičnimi državnoborskiimi počitnicami trije deželni zbori, češki, gališki in štajerski.

Vnanje države.

Velika skupščina srbska snide se 27. t. m. Ministerstvo se ne bode premenilo, dokler skupščina ne konča zborovanja. Kralj je te dni pri priliki izrekel zaupanje sedanji vladi, da ni uzroka za kake ministerske premembe. Drugačniji misli pa utegnejo biti skupščinarji. Če Kristić ne odstopi, bodo javljne radikalci voljni kaj odjenjati od zahtev svojih.

Francozi ne mislijo ovirati prizadevanja Nemcev proti trgovini z robom v Afriki. Vlada francoska je zaukazala, da naj primejo vsako sumljivo ladjo pod francosko zastavo in jo odpeljejo k najbližji francoski vojni ladji ali francoskemu konzulu, da jo preišče. Ta postrežljivost Francije bode mnogo koristila Nemcem, kajti drugače bi blokada ne bila imela najmanjšega uspeha.

Belgijska zbornica vsprejela je predlog flamanskega poslanca Coremana, da se razširi raba flamanske pri sodiščih in družih uradih, kadar imajo opraviti s flamanskimi strankami. Vlada je sprva pobijala ta predlog, pozneje se je pa zanj izrekla. Posebno nepovoljen je ta predlog Bruselskemu magistratu, kjer izmed dvajsetih uradnikov komaj eden govori flamanski.

v kotu stoji in pri srci bilo jej je tesno kakor v kleščah. Mine precej časa. Konečno . . . Miha prihaja . . . in list ima za klobukom! Marija!

Velo telo opira se ob zid in videti je, da se bliža k zemlji. A sklonila se je le siva glava mamičina tako, ko je žalostno vprašala sina: „H ka terim so te vzeli?“

„Na konje k dragoncem . . .“ odgovori Miha in solze kanile so mu na lice. „Ko sem stopil noter, takoj sem vedel, da je slabo . . .“

„Ne plakaj, Miha, saj so jih več vzeli . . .“ tolaži prijatelja Sladkov Tonček, ki se jim je baš srečno izmuznil, ter ga prijateljski objame. „Dobil boš lepega konja, in kako se ti bodo vse devojke smehljale!“

Tonček pred trenutkom niti mislil ni, da ume tako lepo tolažiti.

Mesarjev Pavel je tudi pristopil k tej skupini; tolaži, kakor more, in oba mladenčca odvajata novaka od matere, da bi ga na cesti nekoliko razvedrila.

Hlupalovka zrla je za njimi, potem pa je žalostno zlezla na židovkin voz. Zakrivši si z obema rokama obraz se je razplakala; potem pa so jej prišle na misel gospodove besede iz zadnje propovedi, da brez božje vednosti niti las iz glave ne izpade.

(Konec prih.)

Egiptскеj vladi baje ni dosti ležeče na tem, da bi obdržali Suakin, in bi ga že rada izročila Sudancem, da bi le stroškov ne imela. Angleška vlada pa neče v to privoliti, ker bi to bil hkratu angleški poraz.

Po vseh časopisih se sedaj mnogo govori o **Eminu paši**. Zaradi tega bode zanimalo čitatele zvedeti nekoliko životopisnih črtic o Eminu paši. Ded njegov Josip Schnitzer se je preselil iz Krzepica na Poljskem v Oppeln ter se je poročil s hčerjo Pappenheima, jako strogo vernega žida. Oče Emin paše se je oženil s hčerjo židovskega bankirja Schweitzerja v Neisse. Pavlino Schweitzer. Izak, kakor se je sprva imenoval Emin paša, se je preselil s starši v Neisse, kjer mu je 1845. leta umrl oče. mati se je v drugič poročila s kristjanom in se pokristijanila. Za gotovo se pa ne ve, če se Emin paša ni poprej že pokristijanil, nego je pristopil mohamedanstvu. V osmem desetletju bil je Schnitzer sprva polkovni zdravnik pod Gordonom pašo v ekvatorialnej pokrajini. Ker je neka diplomatska opravila dobro opravil, je imel Gordon vanj veliko za upanje. 1878. leta je postal ta nemški doktor bej in je potem opravljal važne državne službe v Sudanu. — Ko so Mahdijevi pristaši vzeli Chartum je bil Emin paša podguverner v Ladu. Trdno je sklenil upirati se Mahdiju. Toda kmalu se je moral s svojimi vojniki umakniti dalje proti jugu. Poslednja direktna poročila o njem dobili smo dne 2. novembra 1887. Tedaj se je izrekel, da se ne uda. Iz prejšnjih njegovih pisem pa izvemo, da se je nadejal, da se snide s Stanley-em, ki mu pripelje orožja. Poslednje posredno poročilo o njem pa imamo iz Zanzibara dne 31. julija letošnjega leta. Po tem poročilu je Eminu paši že v aprilu letošnjega leta jako trda šla. Njegovi vojniki so že bili nevoljni, proti njemu je pa bila odposlana močna četa Sudancev. Emin paša se pa še ni hotel udati, temveč je celo s svojimi ljudmi šel sovražniku naproti, da bi ga nenadoma napal in mu odvzel živčja. Manjkalo je Eminu namreč že živčja. Potem ni novejših zanesljivih poročil in zatorej ne vemo, če se mu je ta nakana posrečila ali je res ujet, ali so vse novejše vesti osnovane ali pa ne.

Dopisi.

Od beneške meje 9. decembra. [Izvirni dopis.] (Avstrijski Slovani in 2. dan decembra.) Mnogobrojni sovražniki vzbujajočega in dvigajočega se Slovanstva ne zamujajo nikake mogoče prilike, če mu le morejo vreči pod noge poleno najnesramnejše denunciacije, podlega zavijanja resničnih dejanj, ostudnega tendencioznega ovađstva ali slabo zakritega natolcevanja. Vse jim je dovoljeno! Slovan pa požiraj in — molči!

In ko smo letos zlasti mi avstrijski Slovani pošiljali radostnih src tja gori nad oblake vroče molitve svoje, naj bi dobrotno nebo ohranilo še mnoga leta na slavopolnem prestolu avstrijskem onega ljudomilega potomca Rudolfa Habsburškega, ki že polnih štirideset let toli modro, toli slavno caruje tolikim in toli raznolikim narodom avstrijskim, — ne! tudi taka sveta čustva neso bila čista našim falcijozom in tudi ne oficijozom, ki zobljejo iz bogatega dispozicijskega korita: razupili so nas, da smo le hinavci in politiški licemerci. — Pač merili so po svojem vatlu!

Da takih nesramnosti ne moremo zadostno zavrniti, to je več kot očitno in umevno. Vender ne dajmo se motiti. Naprej! — to bode naše gaslo. Mnogo papirja smo popisali o tej velevažnej zadevi, no, nič ne bo škode, če rečem o tem tudi jaz nekaj primernih besed. Predočiti hočem čestitemu čitajočemu občinstvu, zakaj li se smemo odkritosrečno veseliti štiridesetletnice slavnega vladanja našega krepostnega vladarja zlasti mi avstrijski Slovani.

Zares veseliti se smemo, da je v usodepolnem letu 1848., v najbolj kritičnih dnevih, ko je od Tise in Pada pretila domovini naši upropastujoča nevarnost od nezadovoljnih revolucionarnih življev, da je torej ravno v toli viharnej dobi Previdnost posadila na vladarski prestol mladega, no energičnega princa Frana Josipa, položila mu na mladostno glavo carski venec in z žezlom prastare dinastije habsburške izročila mu usodo mnogobrojnih narodov avstrijskih. In glej, že v nastopnem manifestu dokazal je mladi vladar, da je dorasel ogromnej nalogi svoji in znal ceniti svobodoljubni pokret nemirne dōbe l. 1848.

Ustanek ob Tisi, Adiži in Padu grozil je strmoglaviti prastaro domovino našo. Toda vsi ostali in od pamtveka zvesto udani narodi avstrijski združili so se pod zastavo mladega vladarja in porazili nezadovoljne puntarske in sovražne čete. In kdo je bil v toli viharnej dōbi najboljši Avstrijec, najvernejši podanik mladega vladarja Frana Josipa? — Nemec je škilil v Frankobrod in podrediti je hotel našo mogočno Avstrijo tujemu suverenstvu; Madjar

in Italijan bojevala sta se proti cesarjevim četam za svojo politiško osvobojo in nezavisnost. Preostaja nam torej še Slovan, — ki je rešil Avstrijo in — sebe! Živo so mu bile pred očmi pomembne besede voditelja pobratimskega naroda češkega, Palackega: „Kdybi státu rakouského (države avstrijske) nebylo již ode dávna, musili bychom (namreč Slovani) v interese Evropy, ba humanity samé přičiniti se co nejdříve, aby se utvořil!“ In združil se je Slovan pod praporom avstrijskim, združil se je Slovenec, Hrvat, Srb, Čeb, Poljak, Slovak in z mogočno vojsko tudi Rus (— o! to je bil pravi panslavizem, — združeno vseslovanstvo! —) in rešil je Avstrijo in — sebe! Zlato gaslo mladega vladarja: Viribus unitis! — z združenimi močmi! — naudajalo je slovanska srca in liki sedmerim palicam Svatooplukovim lebdelo jim je pred očmi: Sloga in — življenje, nesloga in — gotov narodni pogin!

Slovani! zapišimo si zlasti mi globoko v srca svoja to zlato gaslo! Otresimo se vender že onega kletlega greha slovanskega, kojega poduđuje za rodod rod! Bodimo složni, kakor jeden moč, kadar je braniti koristi domovine in — svoje! Bodimo panslavisti, združeni, krepki, kakor smo bili leta 1848.! Ne dajmo se slepiti od nasprotnikov svojih, kadar nas hoté razdvojiti; pomislimo, da mora propasti vsak posamičnik, vsak osamljen narodič, in da le prava bratska sloga rodí moč, ob katerej se prej ali poslej morajo razbiti vsi sovražni napor, kajti: Viribus unitis!

Naj preskočim od te viharne dōbe, ko je Slovan dokazal svoj pravi panslavizem, kar na l. 1867., ko je svobodoljubni vladar podelil narodom svojim novo ustavo, ki velja še danes in ki je dragocen dar narodom avstrijskim.

Vladanje mnogojezične in mnogoverske Avstrije, ki je gotovo jedina take vrste država, pa ni lahka stvar. Vsem ustreči, ni mogoče; vseh nasprotstev, ki uznemirjajo posamične narode in rodé boj mej narodi, vseh takih nasprotstev pa ne poravná in pomiri nobena vlada. Preveč so zamotane koristij posamičnih narodov, preveč je mej rodovi prepirnih jabelk, da bi se smeli kaj kmalu nadejati miru in blagodejne sprave. In dokler se nekoji rodovi ne odreko one neutemeljene zgodovinske nadoblasti nad svojimi sosedi, ki se čedalje bolj zavedajo svojega robovanja, dotlej so zamán vsi poskusi. Če smo robovali že tisoč let, ondu imej zadosti, ponosni, trdosrčni sosed; privoščí nam, da vsaj znanprej dihamo prosti zrak in se veselimo življenja! Ali smo mi ravno zato na svetu, da sužimo tvoje pohotnosti?! Le potolaži se, že korakamo čez Rubikon!

Da se pa toliko ložje poravnajo nasprotstva in pohlepnost po tujem dobru mej raznimi narodi, v to pripomore pravična ustava. V le-téj ustavi postavljen je temelj za nadaljno zidanje. Le prav jo moramo umeti in imeti bratoljubno srcé. Justitia — fundamentum regnorum! Avstrija ni naslednica Karla Slovanožrca. Že velikodušni cesar Franc I. odrekel se je dedščini rimsko-nemških cesarjev, in ustanovil je samostojno cesarstvo avstrijsko. Ferdinand Dobrotljivi osvobodil je narode svoje nečloveške tlake in osebnega sužnjištva. Sedanji cesar je pa osnoveatelj duševne svobode!

Ustava, duševna svoboda in politika prava so torej drugačen dar narodom avstrijskim. Bodimo zahvalni! Bodimo zahvalni zlasti za ustavna člena 14. in 19., ki zamoreta spásiti avstrijsko Slovanstvo vseh spon in zagotoviti mu slovansko prvotnost in zdravo individualnost, koja bode mogla lečiti tudi krute rane zapadne kulture, da se uresničijo slavnega Stritarja proroške besede: Rešitelj svetu bode naj Slovan!

Todà prav moramo umeti ta dva dragocena ustavna člena! Ako jo tu zavozimo, vse je skaljeno in morda celó — izgubljeno. Sporazumeti se moramo in potem združiti in z združenimi močmi iti na delo. Pri tem delu pa bodimo ustrajni, borimo se za svetinje naše kakor jeden moč. Kdor storiti tega neče, v tem naša kri ne teče! Tak naj se ne uriva mej — prvake!

Ustavni člen 19. zagotavlja narodom jednako-pravnost in pravo, da po svojih močeh varuje in neguje svojo narodnost in jezik. Toda ta čler izraža le načelo, za izvršitev pa je treba še posebnega zakona. In čuditi se moramo, da potek že jednoinvajseto leto, izvršitve onih načel pa nismo še doživeli. Kmalu bomo smeli reči s slavnim Srbom Popovićem: Законодавца црв, законе мољци једу

(Zakonodavca crv, zakone moljci jedu). To so ne-
uspehi slovanske nesloge in partikularizma! Da, da,
zares: Divide et impera!

Narodi imajo torej pravo, da upotrebljujejo
vsa zakonita sredstva v obrambo svoje narodnosti
in jezika. Narode pa karakterizuje naravni dar je-
zika in ne začasne politične meje, ki prepogosto
postavljajo mej dele naroda usodepolna danaidna
brezna. Ta ustavni člen podaja torej narodom
prava brez ozira na začasne meje, ki se menjajo,
a narod ostane. Li ni v tem členu označena
narodna avtonomija, koje si naš narod želi
že od viharne leta 1848? Tega in naslednjega
leta terjalo je narod naš, terjalo so jo zastopniki
naši v ustavnih zborih na Dunaji in Kromčizi s
povzdignjenim glasom v podobi — združene Slove-
nije. Pesniki so to novo Slovenijo opevali z odušev-
ljajočimi pesnicami, narod je blepel po združenji
in uzorni rodoljub Peter Kosler poklonil je narodu
za ono dobo prav dober zemljevid slovenskih dežel.
(Mimo gredé naj rečem, ali bi ne bilo umestno, da
se ta zemljevid popolni in popravi ter podá narodu
slovenskemu? Ali nikdo ne čuti te potrebe? Družba
sv. Mohorja bi ga najlože izdala in ušela za jedno
knjigo. Toliko v blagovoljen preudarek!).

Vprašati se moramo, kakó da je ta ideja
omrtvela? kakó da je popolnoma potihnilo ono
uzvišeno oduševljenje po zakonitem združenji, predno
smo kaj dosegli? Kakó je to, da so celó naši na-
rodni zastopniki izbrisali to točko iz svojega pro-
grama, — — — če ga sploh kaj imajo?! Da,
zdí se nam, da pobajajo naši politični diletanti tja
gori na Dunaj brez določenega programa, — da
ugrabijo časih le kako drobtinico, ki pada z go-
spodove mize. To dobro znajo tam gori (in še marsi-
kaj, kar pa naj zamolčimo — za danes), odtod vsi
naši neuspehi! Brrr! kakó me prsti srbé! Todá —
križ čez usta! (Konec prih.)

Domače stvari.

— (V budgetnem odseku) obljubil je
včeraj minister Gautsch, da se bodo napravile slo-
venske paralelke na gimnaziji v Mariboru. O pa-
ralelkah v Celji, Trstu in Gorici pa ni črnil.

— (V Zagrebu) umrl je pretekli terek
gosp. Anton Mažuranič, umirovljeni gimnazijski
ravnatelj in brat bivšemu hrvatskemu banu Ivanu
Mažuraniču v 84. l. dobe svoje. A. Mažuranič
bil je vrl rodoljub, obče priljubljen. „Matica Hr-
vatska“ ki je z njim izgubila jednega svojih usta-
noviteljev in jako marljivega sotrudnika, razobesila
je črno zastavo.

— (Suplentom) bodo se plače zvišale. V
budgetnem odseku stavlja je včeraj v tem zmislu
poslanec Kraus resolucijo, ki se je odobrila.

— (Premeščanje.) Notar Friderik pl. For-
macher premeščen je iz Kozjega v Deutsch-
Landsberg.

— (Sokolov Jour-fix) bode jutri večer
ob 8. uri v steklenem salonu Ljubljanske čitalnice.
Rediteljja sta gg. dr. Marolt in Leustek. Program:
Vojaška godba in petje.

— (Irredenta.) Imeli smo, žalibog, že preveč
priložnosti, da spregovorimo kakeršno koli, skoro
vsak dan se ponavljajočo novost o naših „nere-
šencih“. Drznost Tržaške „irredente“ pa presega
vse meje. Akoprav nazivajo nekatera Tržaška ita-
lijanska glasila vse pojave surovosti in so-
vraštva do vsega, kar je avstrijsko, z besedo
„otročarije“, prepričani smo, da so te „otročarije“
dobro utemeljene v nazorih Tržaških kolovodij.
„Otročarije“ so bili plakati, katere so se videli po
Tržaškem mestu o priliki bivanja Nj. Velečastva
cesarja v Trstu, — kakor smo to žalostno zname-
nje Tržaških Italijanov udanosti (Città fedelissima)
v kratkem omenili v št. 97. našega lista, —
„otročarije“ so tudi druge izjave surovosti, kakor
n. pr. mazanje slovenskih napisov nad prodajalnicami,
„otročarije“ so tudi napadi na poznate rodoljube
itd. Da se pa te „otročarije“ že jedenkrat ustavijo,
preskrbeli so naši domačini sami, kajti stražili so
neko tablo v ulici Ghega, — o katerej smo ne-
davno govorili — ter res zasačili ptička, kateri jo
je prišel ne le mazati, temveč ukrast! Čudno je,
da se ta irredentovska, protislovanska ptica imenuje
Weide in je baje rojen Ljubljančan. Za sedaj so ga
opravili pod ključ in izvestno ne bode v bodoče
prijahal v „fijakerji“, da maže in krade slovenske
napise. — „Otročarija“ je baje tudi, da je isti
večer Rojančan I. B. dregnil brez uzroka vrlega

rodoljuba gosp. I. D. z nožem pod rebra. — „Otro-
čarija“ je baje tudi to, da so dotičnega vročkrv-
neža spravili v varno zavetje. — Nadejamo se, da
preiskava spravi na dan resno stran teh najnovejših
„otročarij“ in s tem odkrije vsaj jeden člen dolge
verige Tržaške irredente. „Edinost“.

— (Vreme) bilo je do danes jako ugodno.
Imeli smo mrzlo, a suho zimo. Danes pa se je za-
temnilo in začelo je malce pršeti in bati se je, da
dobimo za praznike neprijetno vreme.

— (V Črnem Vrhu nad Idrijo) bili so
izvoljeni: Matej Lampe županom, posestniki Jurij
Lampe, Jakob Čuk in Janez Pipan odborniki.

— (Novo sodišče) napravilo se je na
Hrvatskem. Sedež mu bode v Novem Marofu, ura-
dovati pa prične dne 1. januarja.

— (Hrvatska naselbina v Avstraliji.)
„Narodni List“ ima dopis iz Broad Watera v Av-
straliji, podpisan od 17 Hrvatov ondu bivajočih, ki
se živo zanimajo za dogodke v domovini ter pridno
čitajo časnike in knjige hrvatske.

— (Dalmatinskega vina) se je v pre-
teklem meseci odpeljalo 4.552 sodov, mej temi
1.232 v Trst, 1.630 na Reko, 561 v Cetto, 1.129
v Bordeaux.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 19. decembra. Vojaške postaje
v Kokasici, Cenici, Plevli in Pljenici javljajo,
da je bil včeraj zvečer močen, štiri sekunde
trajajoč potres od zapada proti vzhodu.

Beligrad 19. decembra. Kolikor doslej
znano, izvoljenih 449 radikalcev, 74 liberalcev,
9 nepoznatih, naprednjakov niti jeden. Iz
Banjskega, Vranjskega, Porečko-Rečkega, Pi-
rotskega, Paračinskega okraja izid volitev še
ni znan. Tudi rezultat nekaterih ožjih volitev
se še ne ve.

Peterburg 19. decembra. Danes ob-
javljen je zakon, s katerim se letna podpora
za deklško šolo na Cetinji zviša s 5700 rub-
ljev na 10.000 rubljev. Za voditeljico in uč-
teljico na tej šoli določene so ruske državne
pokojujine.

Peterburg 19. decembra. („Politische
Correspondenz“.) Generalni poročnik Petrov
imenovan je predsednikom državnih železnic,
inženérski polkovnik pl. Wemrich ravnateljem
Kursk-Harkov-Azovske železnice. Car je vsled
neposredne uloge generala Paukerja, promet-
nega ministra, dovolil, da se dá 20 častnikov
inženérskega oddelka rečenemu ministerstvu na
razpolaganje. — Vse te naredbe so v zvezi z
nezgodo pri Borku in se zmatrajo kot začetek
obširnih preosnov v prometnem ministerstvu.

London 20. decembra. Iz Suakina se
brzjavlja: General Grenfell napadel je danes
s 4000 angleških in egiptskih vojakov sovražne
čete v njih utrdbah. Z naskokom vzel je so-
vražne utrdbe. Izgube neznatne, sovražnik iz-
gubil nad tisoč mož. Zmaga bila v pol ure
gotova, na kar so naskočili konjiki in sovraž-
nika popolnoma porazili. Sovražnik umaknil se
je v Hašin Tamai, Grenfellovi vojaki pa so
zaseli rove.

Razne vesti.

* (Baron Aleksander Jomini †) Brzo-
javno dobili smo vest, da je pretekli terek umrl
baron Jomini, jeden najznamenitejših državnikov ru-
skih, pokojnega Gortakova desna roka in povodom
te smrti pravi odlični nemški list: „Mit Jomini stirbt
gleichsam Fürst Gortschakov zum zweitenmale“. Pokojni Jomini bil je porojen 1811. l. Otec bil mu
je slavni ruski general in vojaški pisatelj Jomini.
Že za grofa Nesselroda stopil je bil v državno službo
in kmalu postal svetnikom v vnanjem uradu. Jomini
bil je učitelj umršemu prestolonasledniku Nikolaju
Aleksandroviču, po njegovej smrti pa sedanjemu
carju. L. 1882., ko je Giers bil imenovan na mesto
Gortakovljevo, imenovan je bil Jomini državnim taj-
nikom. Na kongresu v Bruselji 1884. leta bil je
Jomini predsednik ter vse člane očaral s svojo lju-
beznivostjo in finim taktom. Jomini bil je jako na-
darjen in visoko izobražen mož, kot diplomat pa na
izvrstnem glasu. Pod gladko, elegantno vnanjo ob-
liko skrival je svoje globoke misli in načrte in ino-
zemski diplomati zmatrali so ga izredno premetenim
državnikom. Politika, za katero je Jomini živel,
prodrla je v ves narod ruski in vprejela se na vr-
hovnem mestu. Njegove ideje bodo ga dolgo dolgo
preživele.

* (Bogat knez.) Vladajoči knez Liechten-
stein ima v Avstriji 46 graščin in 164 pristav. Vsa
njegova posestva obsejajo 104 štirjaške milje. Pred

zemljišno odvezo je bilo njemu podložnih 24 mest,
2 predmestji, 35 trgov, 760 vasij.

* (Dve gledališči pogoreli jeden dan.)
V Ameriki uničil je 13. t. m. ogenj dve gledališči,
jedno v Oswegu, drugo v Chikagu. V Oswegu po-
gorela je namreč glasbena akademija mej predstavo,
pri kateri je sodelovala brdka umetelnica Lang-
try, ki je nedavno tudi v Londonu žela občno in
izredno pohvalo za svoje prekrasno petje. Jedno uro
pozneje pa je ogenj pogoltnil po predstavi veliko
opero v Chikagi. Pri obeh požarih zgorel ni no-
beden človek.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji (331—292)

za vse leto gl. 4.60; za pol leta
gl. 2.30; za četrt leta gl. 1.15.

Javna zahvala.

Dočim se prirejajo načrti za osuševanje barja, pre-
plavljal je potok Borovnišica, ves zarasten z vodnimi rast-
linami, ob vsakem deževju neoviran mahove, polje in trav-
nike, uničujoč kmetu trpinu setev in košnjo. Slavni glavni
močvirski odbor pa je, znajoč, kako pomoči v tej sili, dal
iztebiti ta potok: in izvel s tem, da voda tudi ob hudem
nalivu brez škode hitro odteka. Stejem si torej v sveto
dolžnost, v imenu občine slavnemu glavnemu močvirskemu
odboru, posebnemu njega načelniku g. Fr. Trtniku in odbor-
niku g. Peruzziju, za njegovo izvrstno nadzorstvo izre-
kati javno zahvalo na tem dobrodejnem činu, pravem za-
četku osuševanja barja.

Županstvo v Borovnici,
dne 17. decembra 1888.

(868)

Jos. Verbič.

Umrli so v Ljubljani:

19. decembra: Rudolf Rogel, dimnikarjev sin, 3 mes.,
Stari trg št. 5, za božjastjo.

V deželnej bolnici:

18. decembra: Marija Mrvar, gostija, 74 let, za pluč-
nim edemom.

19. decembra: Anton Kosec, čevljar, 37 let, za plučno
tuberkulozo.

Tujci:

19. decembra.

Pri **Malič**: Schick in Bruckner z Dunaja.

Pri **Slonu**: Kumel iz Zagrada. — Walter iz Celja.
— Fröhlich iz Lipskega. — Globočnik iz Kranja. — Schreiber
iz Kentelija. — Kelsen z Dunaja. — Jona in Montegnini
iz Novare. — Gablikowsky iz Prage. — Reich z Dunaja.
— Fürst iz Čubra. — Demel iz Čubra. — Pollak z Dunaja.
— Prossnegg iz Hradnika.

Pri **južnem kolodvoru**: Klemenčič in Kapaun iz
Gradca. — Delfse iz Iloze. — Ragne iz Jezera.

Pri **bavarskem dvoru**: Mohar iz Jesenic.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem- peratura	Ve- trovi	Nebo	Mo- krina v mm.
19. dec.	7. jutraj	741.9 mm.	— 7.2° C	brezv.	megla	
	2. popol.	740.1 mm.	0.0° C	sl. svz.	jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	739.4 mm.	— 2.4° C	sl. sev.	obl.	

Srednja temperatura — 3.2°, za 1.3° pod normalom.

Dunajska borza

dne 20. decembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	—	danes
Papirna renta	gl. 81.90	—	gl. 81.80
Srebrna renta	82.65	—	82.60
Zlata renta	109.60	—	109.95
5% marčna renta	97.75	—	97.45
Akcije narodne banke	876	—	873
Kreditne akcije	306.10	—	305.60
London	121.70	—	121.55
Srebro	—	—	—
Napol.	9.61 1/2	—	9.60 1/2
C. kr. cekini	5.77	—	5.75
Nemške marke	59.65	—	59.60
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl.	135 gl.	— kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	171	25
Ogerska zlata renta 4%	—	101	95
Ogerska papirna renta 5%	—	93	—
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	—	104	75
Dunava reg. srečke 5%	100 gl.	123	75
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	122	75
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	99	60	—
Kreditne srečke	100 gl.	184	75
Rudolfove srečke	10	21	—
Akcije anglo-avstr. banke	120	114	75
Tramway-društ. velj. 170 gl. a v.	—	—	—

Za božično in novoletno darilo

priporočam

POEZIJE
SIM. GREGORČIČ-A.

II. zvezek.

Elegantno vezane z zlato obrezo, z bogato pozla-
čeno sprednjo stranjo in hrbtno po 1 gl. 60 kr.,
po pošti 5 kr. več. — Broširane po 1 gl., po
pošti 5 kr. več. (869—1)

FRANJO DEŽMAN,

knjigovezec, Sv. Petra cesta h. št. 6, Ljubljana.

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE
poznate kas najbolj okrepljujoče pice,
I kas izkušani lek proti trajnom kašlju plućevino I
želodca bolesti grkljana I proti mēhurnim kataru,
HINKE MATTONIJA
Karlovi vari i Widn.

Dva učenca

vsprejmeta se takoj v neko večjo prodajal-
nico z mešanim blagom na Dolenjskem.

Kje? pove upravništvo „Slov. Naroda“. (835-8)

Za božično darilo!
NARODNA KNJIŽNICA.
I. ZVEZEK.
POBRATIMI.
Roman. — Spisal dr. J. Vošnjak.
Elegantno vezan 1 gld. 20 kr.
Dobiva se v „NARODNI TISKARNI“ v Ljub-
ljani in v drugih knjigarnah.

Jedino pristni, izvrstni, na razstavah v Trstu
in v Ljubljani odlikovani

brinjevec

kot pijača in izvrstno zdravilo zoper **vodenico**,
zapiranje vode in **obtežave želodca**, od zdrav-
nikov priporočan, prideluje in prodaja v steklenicah
po 1 liter in več

Anton Uršič
v Šent Vidu pri Vipavi.
(846-4)

500 mark v zlatu,

če **Grollich-ova obrazna orēme** (Crème Grollich)
ne odpravi vseh nečistosti kože, kakor: peg, ogre-
s, ogorcelosti itd. ter naredi polti svetlo bele in mladins-
ko čiste. — Ni nikako barvilo (Schminke). — Cena
60 kr. — Glavno razpošiljalnico ima **J. Grollich v**
Brnu (Moravsko). — V Ljubljani ima zalogo
Ed. Mahr, parfumer. (652-5)

8 hektolitrov dobre stare
slivovke
proda se po 50 gld. hektoliter. Na zahtevanje se pošlje
pokušnja.
Fr. Prijatelj.
(844-5) župan, Tržiče, pošta Mokronog.

V „Narodni Tiskarni v Ljubljani“ prodajajo se Jurčičevi zbrani spisi po znižani ceni.

1. zvezek: Deseti brat. Roman.
2. zvezek: I. Jurij Kozjak, slovenski janičar. Povest iz
15. stoletja domače zgodovine. — II. Spomini
na deda. Pravljice in povesti iz slovenskega
naroda. — III. Jesensko noč mej slovenskimi
polharji. Črtice iz življenja našega naroda. —
IV. Spomini starega Slovence ali črtice iz mo-
jega življenja.
3. zvezek: I. Domen. Povest. — II. Jurij Kobila. Izvirna
povest iz časov lutrovske reformacije. — III.
Dva prijatelja. — IV. Vrbani Smukova ženitev.
Humoristična povest iz narodnega življenja. —
V. Golida. Povest po resnični dogodbi. — VI.
Kozlovška sodba v Višnji Gori. Lepa povest
iz stare zgodovine.
4. zvezek: I. Tihotapec. Povest iz domačega življenja
kranjskih Slovencev. — II. Grad Rojine. Povest
za slovensko ljudstvo. — III. Klosterski žolnir.
Izvirna povest iz 18. stoletja. — IV. Dva brata.
Resnična povest.
5. zvezek: I. Hči mestnega sodnika. Izvirna zgodovinska
povest iz 15. stoletja. — II. Nemški valpet.
Povest. — III. Sin kmečkega cesarja. Povest
iz 16. stoletja. — IV. Lipe. Povest. — V. Pipa
tobaka. Povest. — VI. V vojni krajini. Povest.
6. zvezek: I. Sosedov sin. — II. Moč in pravica. — III.
Telčja pečenka. Obraz iz našega mestnega
življenja. — IV. Bojim se te. Zgodovinska po-
vest. — V. Ponarejeni bankovei. Povest iz do-
mačega življenja. — VI. Kako je Kotarjev Peter
pokoro delal, ker je krompir kradel. — VII.
Črta iz življenja političnega agitatorja.
7. zvezek: I. Lepa Vida. Roman. — II. Ivan Erazem Ta-
tenbah. Izviren historičen roman iz sedem-
najstega veka slovenske zgodovine.

Zvezek po 60 kr.,
eleg. vezan po 1 gld.
Pri vnanjih naroči-
lih velja poštnina
za posamični neve-
zani zvezek 5 kr.,
za vezani 10 kr.

Dijaki
dobivajo Jurčičeve
„Zbrane spise“ po
50 kr. izvod, ako
si naročijo skupno
najmanj deset iz-
vodov.

Prodajajo se v (37-2)

„NARODNI TISKARNI“
v Ljubljani,
Gospodske ulice 12. Gospodske ulice 12.

VIZITNICE

priporoča

„Narodna Tiskarna“
po nizkej ceni.

Vabilo na naročbo.

Pred leti imeli smo „Slovenec“ hkratu troje humo-
rističnih listov, sedaj pa, ko s koncem leta preneha še
„ROGAČ“, ne imeli bi nobenega več. Ker bi to vsekakor
bil nedostatek v našem javnem življenju, ker se v šalji
obliki more marsikaj povedati, **kar sicer ni možno**,
ker je še vedno mnogo predmetov za šale in dovtype,
mного pa tudi taci, ki si novega tacega lista želé, skle-
nili smo izdajati z novim letom

„BRUS“

političen in šalji list,

ki bode izhajal 1. in 15. dne vsacega meseca. —
„BRUS“ bode z odločno besedo, s satiro in hu-
morjem razpravljaj dnevna vprašanja, pisal bode, kolikor
razmere dopuščajo, svobodno ter skrbel čitateljem svo-
jim za pouk in prijetno zabavo.

V ta namen prinašal bode poleg resnega in šaljivega
gradiva vsakovrstnih izvirnih ilustracij, vmes pa tudi lepo
izdelane podobe naših velmož. V prvi številki pride na
vrsto prvi naš humorist, nepozabni Levstik, potem Pre-
šeren in dr.

Kodoljube po vsem Slovenskem uljudno vabimo, da
nas **duševno in gnotno** blagovoljno podpirajo pri tem
podjetji. Čim večji bode sotrudnikov in čitateljev krog,
tem boljši, tem raznovrstnejši bode list.

„BRUS“ stoji za vse leto 4 gld., za pol leta
2 gld., za četrt leta 1 gld.

Dopisi pošiljajo naj se na **uredništvo**, naročnina
pa na **upravnništvo** „BRUS“-ovo v „Narodni
Tiskarni“, kjer se vsprejemajo tudi **inserati**, katerim
se cena določa po dogovoru.

Uredništvo in upravništvo

(828-5)

„BRUS“-a.

Za božične praznike

priporoča

J. Förderl-ova

sladčičarska pekarija
v Lingovih ulicah

raznovrstne sladčice, cvibake,
potvice, orehove kifelce, šar-
keljne i. t. d.

Tudi se prodaja (865-2)

kruh na vago
kilo po 18 kr., 14 kr., 11 kr. in 9 kr.

C. kr. konces. parobrodarsko društvo

„CUNARD LINE“

vsprejema blago in potnike

za severno in južno Ameriko.

Podrobnejša razjasnila daje „CUNARD LINE“ v ulici **Valdi-**
rivo br. 28, Trst. (859-3)

Najboljši in najpripravnější način hranjevanja
je gotovo

zavarovanje življenja.

Zavarovanje življenja koristno je vsakemu, **neobhodno po-**
trebno pa onim, ki imajo skrbeti za rodbine. Naše življenje od-
visno je od tolikerih slučajnosti, da ne smemo nikdar puščati iz
oči bodočnosti onih, ki so nam dragi in za katere skrbeti smo
obvezani. Najboljši pripomoček za to je zavarovanje življenja,
katero je urejeno tako, da daje priliko vsakemu udeleževati se
njegovih dobrot.

Za neznan denar more se zavarovati **kapital**, ki se izplača
po smrti preostale rodbini, ali **dota**, ki se izplača otroku, kedar
doživi 18., 20. ali 24. leto. Poslednje zavarovanje važno je zato,
ker se zavarovana dota izplača tudi tedaj, ko bi oni, ki jo je
zavaroval, umrl takoj potem, ko je uplačal prvi obrok, in ker se
vsa uplačana premija vrne, ko bi zavarovani otrok umrl pred
dogovorjeno starostjo.

More se pa tudi zavarovati kapital, ki se izplača zava-
rovancu samemu o dogovorjene starosti (n. pr. v 40., 50. ali 60. letu),
ali pa njegovim dedičem, ko bi utegnil umreti prej.

Vse te načine zavarovanja upeljane ima **vzajemno zava-**
rovalna banka „SLAVIJA“ v Pragi, katere
prednost je še to, da je pri njej vsak člen brez kacega poseb-
nega priplačila deležen vsega čistega dobička, ki je leta 1887.
iznašal 10%, v prejšnjih letih pa tudi že po 20%, 25%, celo 48%.

Konci leta 1886. bilo je pri banki „SLAVIJA“ za življenje
zavarovanih 40.497 oseb za 22.835.193 goldinarjev.

Vsa pojasnila daje brezplačno (233-76)

glavni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani,
v lastnej hiši (Gospodske ulice 12).

Za najprimerneje božično darilo

priporoča

Stritar-jeve zbrane spise

v 6 zvezkih

— s podobo pesnikovo v bakrotisku. —

Mehko vezanih stane vseh šest zvezkov . . . . . gld. 15.—
V platno vezanih . . . . . „ 18.60
V polu platno vezanih . . . . . „ 20.70
V prekrasni vezbi z zlatim obrezkom . . . . . „ 22.50

V Ljubljani, v 17. dan decembra 1888.

Ign. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

založna knjigotržnica. (863-4)